

Brevdato 10-09-2013

Afsender Hans Jørgen Lassen (hj.lassen@djurs.net)

Modtagere Jørgen Witsø-Lund (Sagsbehandler, Jura og International)

Akttitel Re: Omskæring af drenge

Identifikationsnummer 490587

Versionsnummer 1

Ansvarlig Jørgen Witsø-Lund

Vedlagte dokumenter Re: Omskæring af drenge
sbimin_omsk
Sundhedslov_17_4

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 17-02-2014

Til: Jørgen Witsø-Lund (jlu@sm.dk)
Cc: jurint-alle (jurint-alle@sm.dk), Lise Stidsen Vandahl (lsv@sm.dk), Dan Holmgreen (dho@sm.dk), (post@ombudsmanden.dk), Henrik Thomassen (hto@sm.dk), Marian Lyng Møller (mlm@sm.dk), Irene Holm (iho@sum.DK)
Fra: Hans Jørgen Lassen (hj.lassen@djurs.net)
Emne: Re: Omskæring af drenge
Sendt: 10-09-2013 17:57:29
Bilag: sbimin_omsk.pdf; Sundhedslov_17_4.pdf;

Kære Jørgen Witsø-Lund,
jeg kan ikke ærligt påstå, at jeg blev forbløffet over Deres svar, hverken form eller indhold.

Se venligst vedlagte replik.

Venlig hilsen
Hans Jørgen Lassen

— Original Message —

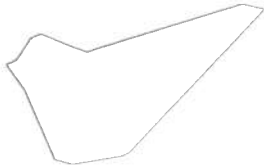
From: Jørgen Witsø-Lund
To: hj.lassen@djurs.net
Cc: post@ombudsmanden.dk ; Marian Lyng Møller ; Henrik Thomassen ; jurint-alle ; iho@sum.dk ; Dan Holmgreen ; Lise Stidsen Vandahl
Sent: Tuesday, September 10, 2013 2:57 PM
Subject: Omskæring af drenge

Under henvisning til Deres henvendelse af 9. november 2012 og det tidligere Social- og Integrationsministeriums foreløbige svar af 16. maj 2013 om, hvorvidt omskæring af drenge findes at være i overensstemmelse med art. 24, nr.3 i FN's Børnekonvention, vedlægges et svar på Deres spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jørgen Witsø-Lund
Chefkonsulent

SOCIAL-, BØRNE OG INTEGRATIONSMINISTERIET / MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS, CHILDREN AND INTEGRATION
Kontoret for Jura og International / Law and International
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. -45 21429300
E-mail: jlu@sm.dk

Hans Jørgen Lassen, mag.art. & cand.jur.
Ageren 5 • 8592 Anholt

e-mail: hj.lassen@djurs.net

10. september 2013

Deres J.nr. 2012-1625

Social-, børne- og integrationsministeriet
Departementet
att.chefkonsulent Jørgen Witsø-Lund

Omskæring og FN's børnekonvention

Jeg forstår på Deres svar af 10. september, at De (ministeriet), i lighed med Sundhedsstyrelsen opfatter omskæring af drenge som en ren bagatel. Fordi der ikke, efter Deres og Sundhedsstyrelsens vurdering, er tale om komplikationer eller følgevirkninger, *senfølger*, af væsentlig karakter.

Det samme kunne man sige om afskæring af f.eks. venstre lillefinger eller højre øre. Der anrettes stort set ikke anden skade her end, at personen netop mister en finger eller et øre. Det er dog ikke desto mindre forbudt forældre at gøre den slags ved deres børn og tilmed strafbart.

Måtte jeg bede Dem begrunde forskellen? Hvorfor det ene (afskæring af finger eller øre) regnes som sundhedsskadeligt og forbudt, mens det andet (afskæring af forhud) ikke gør?

De og Sundhedsstyrelsen benytter tilsyneladende et begrebsmæssigt trick, idet De forvansker, indskrænker begrebet om sundhedsskadelighed til alene at omfatte *følgeskader*; De konstruerer så at sige et *autonomt* begreb om skade og sundhedsskadelighed. Og dette begreb bruger De udelukkende på tilfældet omskæring, ikke på andre; det er specielt designet til og forbeholdt dette formål.

Men det er jo *i sig selv* anrettelse af skade på et barn at bortskære en sund del af dets krop, det være sig for huden, en finger eller et øre, uanset følgevirkninger eller ej.

Jeg skal yderligere henvise til børnekonventionens artikel 19, stk. 1 – om *alle* former for vold mod børn:

Deltagerstaterne skal træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler til beskyttelse af barnet mod *alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug ...*

Barnet påføres en skade (uanset om der opstår komplikationer og *senfølger* eller ej) ved den rituelle omskæring, idet han mister sin forhud, hvilket er en skade ligesom at få afskåret en finger, og det sker ved fysisk vold. Man bemærker, at bestemmelsen taler om *alle former* for fysisk vold og skade osv.; der gøres altså ikke en undtagelse for religiøst begrundet vold eller skade. Og der skelnes ikke mellem om volden eller skaden består i at fjerne for huden eller en finger, en tå, et øre, eller hvad folk nu kan finde på.

Koncipisterne af den tyske omskæringslov vælger her en *bagatellisering*: "Die Schwelle von Artikel 19 (Schutz vor Gewaltanwendung, Misshandlung, Verwahrlosung) ... wird bei der Beschneidung von Jungen nicht erreicht." (s. 15) Den påberåbte tærskel, *Schwelle*, kan ikke påvises i art. 19, og den tyske udlægning er i eklatant modstrid med FN's egen:

"No exceptions. The Committee has consistently maintained the position that all forms of violence against children, *however light*, are unacceptable. "All forms of physical or mental violence" does not leave room for *any level* of legalized violence against children.

Frequency, severity of harm and intent to harm are not prerequisites for the definitions of violence ... definitions must in no way erode the child's absolute right to human dignity and physical and psychological integrity by describing some forms of violence as legally and/or socially acceptable." [Mine kursiveringer]!

Afslutningen, afvisningen af visse former for vold som "*socially acceptable*", synes også at udelukke alle betragtninger om *socialadækvans*.

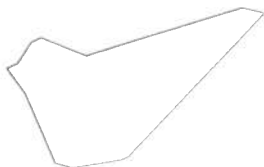
Hvorledes vil ministeriet begrunde, at omskæring skulle være forenelig med artikel 19's klare forbud mod *enhver form for* anrettelse af skade på eller brug af vold mod børn, selv de mildeste? Ordlyden er i sig selv aldeles klar, og skulle der foreligge tvivl, så fejles den af vejen i den citerede udtalelse.

Jeg vedlægger et lovforslag fremsendt til Sundheds- og forebyggelsesudvalget.

Venlig hilsen

1. Committee on the Rights of the Child, General Comment No. 13: *The right of the child to freedom from all forms of violence* (2011), s. 8.

mag.art. Hans Jørgen Lassen • Ageren 5 • 8592 Anholt

e-mail: hj.lassen@djurs.net

9. april 2013

Til
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Forslag til lovændring – sundhedslovens § 17

Faktum

I jødiske og muslimske miljøer i Danmark praktiseres rituel forhudsamputation på drenge, også kaldet omskæring. Det er et fysisk overgreb mod disse små mennesker, der påfører dem unødige smerter og indebærer destruktion af sundt og funktionelt væv; tilmed er indgrebet irreversibelt – børnene er mærkede for resten af livet, med et mærke, som de ikke selv har valgt. Man påfører barnet en skade, og det gør man med overlæg.

Dette sker med myndighedernes accept, selv om det harmonerer meget dårligt med det danske retssystem i øvrigt og med hele den indstilling, der ligger til grund herfor. Et centralt princip er beskyttelsen af svage parter som f.eks. børn. Denne beskyttelse for-sømmer den danske stat at yde disse små drenge.

Forholdet til retssystemet

Rituel forhudsamputation af drenge udgør til en begyndelse en overtrædelse af straffelovens § 244 og antagelig også § 245, stk. 2.

Ritualet har dog været tolereret i så mange år, at det trods lovstridigheden ikke er strafbart; der har dannet sig noget i retning af en retssædvane.

Omskæring dækkes *ikke* af religionsfriheden efter grundlovens § 67, jf. klausulen: "*dog at intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.*"

Det er almindelig antaget, at en overtrædelse af f.eks. straffelovens bestemmelser i form af en legemskrænkelse strider mod den offentlige orden og derfor ikke kan legitimeres ud fra religionsfriheden. Omskæring er en sådan legemskrænkelse.

Det kan yderligere anføres, at den frie omskæringsret harmonerer dårligt med forbuddet mod kosmetiske operationer på personer under 18, jf. bekendtgørelse nr. 1245 af 24.10.2007. Man får herved den prekære situation, at det er forbudt at omskære børn af kosmetiske grunde, mens det er tilladt af religiøse; interessen i at beskytte barnet mod livsvarige kropsforandringer er dog ellers den samme i begge tilfælde.

Man kan også henvise til tatoveringsloven, der ligeledes sætter en grænse ved 18 år.

Ritualet udgør endvidere en overtrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention, der jo er integreret i dansk lov. Særligt kan henvises til artikel 3 om nedværdigende behandling og artikel 8 om respekt for privatlivet; dette sidste begreb forstås af domstolen meget bredt.

Det skal bemærkes, at domstolen aldrig har taget direkte stilling til rituel forhudsamputation, men dog som et obiter dictum har statueret, at man ved omskæring gør skade på børn, se sagen Jehovas Vidner i Moskva v. Rusland, 302/02, præmis 141.

I øvrigt strider det også mod diskriminationsforbuddet i artikel 14, at drengebørn nægtes beskyttelse af deres kønsorganer, mens piger/kvinder har fået en sådan i straffelovens § 245 a. Der ses ikke nogen saglig grund til, at piger skal nyde beskyttelse, og drenge ikke.

Endelig kan henvises til FN's børnekonvention, der er ratificeret af Danmark. Her er særligt relevante artikel 19, stk. 1, der forpligter staterne til at beskytte børn mod enhver form for vold, uden undtagelse eller bagatelgrænse, samt artikel 24, stk. 3, der påbyder staterne at afskaffe traditionsbundne ritualer, der skader børn; rituel forhudsamputation kommer ind under begge disse bestemmelser.

Forslaget

Formålet med lovforslaget er at rette op på den ovenfor beskrevne stærkt problematiske retstilstand. Dette kan gøres ved, at sundhedslovens § 17 om mindreårige suppleres med et nyt stykke:

Stk. 4. Til indgreb, der ikke tjener behandlingsformål, kan hverken den mindreårige eller forældremyndighedens indehavere give informeret samtykke.

Mere skal der vist ikke til, og det er på den anden side heller ikke for meget. Muligvis kan det blive nødvendigt med en klausulering af hensyn til f.eks. knoglemarvstransplantation; "behandlingsformål" i det foreslåede stk. 4 dækker behandling af barnet selv, ikke behandling af andre. Dette er et lovteknisk spørgsmål, som lader sig løse.

Bestemmelsen er kønsneutral, og børnene opnår den fornødne beskyttelse. Samt friheden til i en voksen alder at markere det religiøse eller kulturelle tilhørsforhold med en omskæring; dette sidste ville dog for kvinders vedkommende kræve en ophævelse af straffelovens § 245 a.

Venlig hilsen

